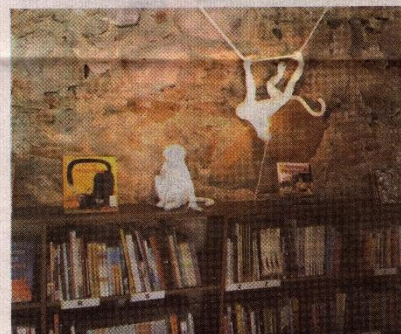

Vienam kupiškėnui – aštuonios knygos

Bibliotekos anksčiau traukdavo tik knygų graužikus, dabar – visus, trokštančius pabūti, atsipalaiduoti ypatingoje erdvėje. O ji sukuria šiuolaikiškai renovavus senus pastatus, meistriškai sukūrus jaukų interjerą. Kupiškėnai dabar jus gali pakviesti pasidėti puikioje erdvėje ant minkštų akmenų.

Bibliotekoje rasta vietos ir istorijai, įrengta erdvė žydams atminti.

Vaikams skirta literatūra apviečia beždžionėlių ir kitokių gyvūnų žaislinę žviesatvą.

Po šešerius metus trukusio remonto neatpažįstamai pasikeitė ne tik Kupiškio bibliotekos vidus, bet ir išorė – prie fasado atsirado stiklinis priestatas.

Gailutė KUDIRKIENĖ

Skaitytojų net patrigubėjo

Po šešerius metus trukusio remonto duris atvėrė Kupiškio viešoji biblioteka – knygos ir skaitytojai grįžo į senosios sinagogos patalpas Lauryno Stukos-Gucevičiaus aikštėje.

Žvalgomės po restauruotą ir moderniai patobulintą pastatą. Sinagogos fasade gausu stiklo, prie senojo pastato priderintas stiklinis priestatas su lauko terasa virš jo.

Kupiškėnai didžiuojasi – biblioteka dabar yra gražiausias jų miesto statinys. Ir lankomiausias.

Pasak bibliotekos aptarnavimo skyriaus darbuotojos Ritos Sanvaitienės, per kovo mėnesio dvi darbo savaites atsinaujusią biblioteką aplankė per 2 tūkstančius skaitytojų, kitaip sakant, net trečdalis kupiškėnų čia užsuko.

Anksčiau per visą mėnesį skaitytojų būdavo apie 600.

Visur – lengvi akmenys

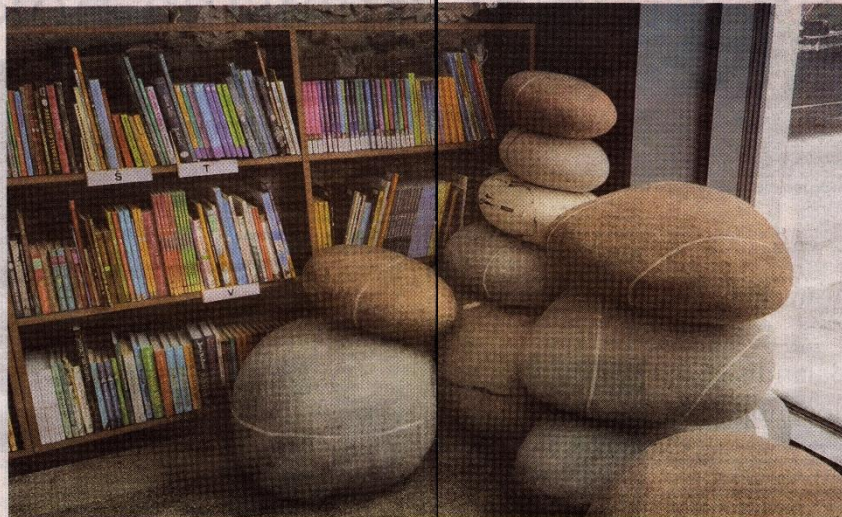
Zengus į vidų nustebina garsus vaikų klegesys. Jis sklinda iš mažiesiems skirtos erdvės: vieną jų įsėina, kiti ką tik atėjo, kabinais striukes ant namelių formos kabyklų.

Nusirengimo kempelėje lubas remia tikras medis, ant jo šakų kabo baltonai, apačioje – aplink visą kamieną suolis su angomis pasidėti avalynei. Vaikai į knygų salę eina be batų.

Visa patalpa iškota minkšta kilimine danga, knygų lentynos žemos, jų viršų lengvai pasiekia net pradinukas. Skaitinius apviečia baltų peliukų, varnų, drižių ir beždžionėlių formos šviestuvai.

Lentynų eilė nutįsusi palei akmeninę sieną, ji buvusios sinagogos išorinė, bet atsiradus stikliniam priestatui tapo vidine.

Viduryje patalpos stūkso kažkas panašus į namelį su nišomis šonuose. Nišose – suolis atstojančios knygų lentynos. Palei vitrininius langus sustatyti knygų pilni vežimai, maži, maži skaitytojai juos gali nusitempti kur panorėję.

Kelščiausia ir įdomiausia interjero detalė – krūvos didžiulių akmenų, su kuriais mėsiai skaitytojai gali žaisti.

A. Švelnos nuotraukos

Namelių vidus su dideliu kompiuterio ekranu ir lietimui skirta konstrukcija yra erdvė įvairiems mokomiejiems užsiėmimams.

Įdomiausia ir netikčiausia vaikų skyriaus interjero detalė – visur išdėlioti milžiniški nugludinti akmenys. Jie netikri, padaryti iš kietai veltos vilnos. Vaikai ant jų sėdi, nešioja, stumdo, žaisdami dėlioja į kalnus.

Bibliotekininkė Laimutė Kliopkinienė rodo didžiulę medinę knygą, ji skirta pirmai kodikių pažinčiai su skaitiniais. Mamos su mažyliais čia pamėgo rinktis rytais.

Pirma dienos pusė – ir darželinukų laikas, ateina su auklėtojomis, o po pietų suguža pradinukai.

Įdomiausia ir netikčiausia vaikų skyriaus interjero detalė – visur išdėlioti milžiniški nugludinti akmenys. Jie netikri, padaryti iš kietai veltos vilnos.

Bibliotekininkė Laimutė Kliopkinienė rodo didžiulę medinę knygą, ji skirta pirmai kodikių pažinčiai su skaitiniais. Mamos su mažyliais čia pamėgo rinktis rytais.

Pirma dienos pusė – ir darželinukų laikas, ateina su auklėtojomis, o po pietų suguža pradinukai.

Atidengė didžiosios maldų salės grožį

Toliau po biblioteką žvalgomės su ilgamečiu jos vadovu Algirdu Venckumi.

Pirmame aukšte palikta erdvė

renginiams ir parodomis. Dabar, atidarymo proga, čia kabo istorinės nuotraukos ir piešiniai iš įvairių sinagogos gyvavimo tarpsnių.

Į knygų karalystę veda baltos arkinės divinės durys: jos senos, tik restauruotos ir perdažytos.

Salis ant sienos, kaip puosybės elementai, pritvirtinti eilė senųjų sinagogos durų rankenų.

Už baltųjų durų atsiveria visos buvusių žydų maldos namų didžiosios salės grožis. Knygų stelažai neužgožia pirminės architektūros, viršuje matyti arkiniai langai, lubas remia kolonos.

„Dabar čia mūsų aptarnavimo skyrius, knygų fondas, o buvo pagrindinė maldos salė su atskiromis vėryr į moterų pusėmis“, – aiškina A. Venckus.

Į antrą aukštą veda stikliniai

laiptai, stiklu atitverta ir skaitykla. Ji pilna moksleivių, jie čia ruošia pamokas.

Jaukimas jau pamėgo ir audioteką. Muzikai skirtoje erdvėje galima pasiklausti čia sukaupytų vinilinių plokštelių, kompaktinių diskų ir šaukimo nebeaudiodamų kasečių. Biblioteka turi ir muzikos instrumentų: gitarą ir ukulėlę. Šioji taip pat gitara, tik miniatiūrinė, su keturiomis stygomis, kildinama iš Portugalijos, paplitusi Havajuose.

Mėna žydų bendruomenę

Pereinamos patalpos iš knygų bei skaityklos skyrių į konferencijų salę netuščios, čia įkurdintas mažas muziejus apie laikmetį, kai Kupiškėje gyveno gausi žydų bendruomenė.

Tarpukario laikų bufetas, ke-

dės, pusmėnulio formos stalties, sieninis laikrodis, siuvimo mašina, įreminas veidrodys ir keli buities mažmožiai – tai daiktai, kadaise naudoti kupiškėnų žydų.

Ant sienos kabo senoviškas langų rėmas, pro jį matyti senojo Kupiškio fotografija: vaizdas į aikštę, kas tuomet matėsi praverus sinagogos langą. O matėsi tankiai apstatytas medinis miesto centro žydų kvartalas.

Baltose sienose paliktos ir neuždengtos vietos – matyti originalūs paviršiai iš sinagogos gyvavimo laikų, sieninės tapybos fragmentai.

Pastatas pritaikytas dabar jau tik bibliotekai

Pasak A. Venckaus, šioji akmeninė sinagoga istoriniuose dokumentuose paminėta 1901 metais, bet statyta gerokai anksčiau, gal net XVII amžiaus gale, nes tuo laiku žydų bendruomenė Kupiškėje jau gyvavo.

Biblioteka maldos namuose buvo įkurdinta pokariu, kai po žiaurių nacistinių susidorojimų Kupiškėje žydų nebeliko.

„Po karo buvo likusios tik išorinės sienos ir perdangos, stogas sunaikintas. Pastatą paremontavus 1952 metais čia įkelta biblioteka, kultūros namai ir civilinės metrikacijos skyrius“, – pašnekovas trumpai nusakė sinagogos istoriją.

„Dabar čia mūsų aptarnavimo skyrius, knygų fondas, o buvo pagrindinė maldos salė su atskiromis vėryr į moterų pusėmis“, – aiškina A. Venckus.

Į antrą aukštą veda stikliniai laiptai, stiklu atitverta ir skaitykla. Ji pilna moksleivių, jie čia ruošia pamokas.

Jaukimas jau pamėgo ir audioteką. Muzikai skirtoje erdvėje galima pasiklausti čia sukaupytų vinilinių plokštelių, kompaktinių diskų ir šaukimo nebeaudiodamų kasečių. Biblioteka turi ir muzikos instrumentų: gitarą ir ukulėlę. Šioji taip pat gitara, tik miniatiūrinė, su keturiomis stygomis, kildinama iš Portugalijos, paplitusi Havajuose.

Mėna žydų bendruomenę

Pereinamos patalpos iš knygų bei skaityklos skyrių į konferencijų salę netuščios, čia įkurdintas mažas muziejus apie laikmetį, kai Kupiškėje gyveno gausi žydų bendruomenė.

Tarpukario laikų bufetas, ke-

laipai, stiklu atitverta ir skaitykla. Ji pilna moksleivių, jie čia ruošia pamokas.

Jaukimas jau pamėgo ir audioteką. Muzikai skirtoje erdvėje galima pasiklausti čia sukaupytų vinilinių plokštelių, kompaktinių diskų ir šaukimo nebeaudiodamų kasečių. Biblioteka turi ir muzikos instrumentų: gitarą ir ukulėlę. Šioji taip pat gitara, tik miniatiūrinė, su keturiomis stygomis, kildinama iš Portugalijos, paplitusi Havajuose.

Mėna žydų bendruomenę

Pereinamos patalpos iš knygų bei skaityklos skyrių į konferencijų salę netuščios, čia įkurdintas mažas muziejus apie laikmetį, kai Kupiškėje gyveno gausi žydų bendruomenė.

Tarpukario laikų bufetas, ke-

laipai, stiklu atitverta ir skaitykla. Ji pilna moksleivių, jie čia ruošia pamokas.

Jaukimas jau pamėgo ir audioteką. Muzikai skirtoje erdvėje galima pasiklausti čia sukaupytų vinilinių plokštelių, kompaktinių diskų ir šaukimo nebeaudiodamų kasečių. Biblioteka turi ir muzikos instrumentų: gitarą ir ukulėlę. Šioji taip pat gitara, tik miniatiūrinė, su keturiomis stygomis, kildinama iš Portugalijos, paplitusi Havajuose.

Mėna žydų bendruomenę

Pereinamos patalpos iš knygų bei skaityklos skyrių į konferencijų salę netuščios, čia įkurdintas mažas muziejus apie laikmetį, kai Kupiškėje gyveno gausi žydų bendruomenė.

Tarpukario laikų bufetas, ke-

Ilgametis bibliotekos vadovas A. Venckus džiaugiasi atnaujinta knygų buveine ir pagausėjusiu skaitytojų srautu.

Kraštiečio dovana vertinga

A. Venckus veda į bibliotekos pasididžiavimą – kraštyros skyrių.

Viena aukštalubė trečio aukšto patalpa skirta kraštiečių skulptoriui, Dailės instituto profesorui Juozui Kėdainiui.

Palei vieną sieną aukštuose stelažuose įkurdinta skulptoriaus biblioteka. Joje per 4 tūkstančius labai vertingų knygų, pasaulinio lygio meno albumų, įvairių sričių pažintinės ir mokomosios literatūros.

Knygas Kupiškio bibliotekai po

skulptoriaus mirties dovanojo jo sesuo.

Kraštyros skyriaus savitumas – kupiškėnų enciklopedija ir tarminis žinynas.

Pasak darbuotojos Jūratės Motievičienės, šiandien bibliotekos fonde yra 47 107 knygos – kiekvienam nuo seniausio iki mažiausio kupiškėnų tenka beveik po 8 knygas.

Pernykščio surašymo duomenimis, Kupiškis dabar turi 6138 gyventojus.

Kasmet biblioteka pasipildo apie 1400 knygų, panašiai tiek kasmet ir nurašoma.

Vaikų skyrius skardėjo nuo mažųjų skaitytojų juoko, čia jie knygas žiūrinėjo, čia dūko ir vienas kitą gaudė.

Mažojoje sinagogos salėje įrengtas poilsio kampelis ir erdvė parodomis.